



Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02/1-03-040/25-31367/2

Podgorica, 15.09.2025. godine

Za: MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Cetinjski put bb, Podgorica

gospodinu, mr Admiru Šahmanoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva

Veza: Vaš akt broj: 01-011/25-1748/2 od 15.09.2025. godine

Poštovani gospodine Šahmanoviću,

Povodom *Predloga odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

U skladu sa Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024-2027. godine, predviđeno je uvođenje sistema obaveznog markiranja tečnih goriva naftnog porijekla, s ciljem obezbjeđenja fiskalne discipline i povećanja budžetskih prihoda, sprječavanja ilegalne trgovine gorivima, obezbjeđenja distribucije goriva provjerenog porijekla i kvaliteta, te podsticanja fer poreske konkurencije na tržištu. U tom kontekstu, Zakonom o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25), usvojenim u martu 2025. godine, precizno su definisane obaveze države u pogledu uvođenja politike markiranja, a koja podrazumijeva donošenje seta podzakonskih akata, od kojih je jedan Odluka o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva. Maksimalna cijena usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva je formirana na osnovu pristupa koji obezbjeđuje dugoročnu operativnu održivost sistema markiranja, bezbjedno korišćenje tehnologije i povraćaj kapitalnih ulaganja, uz istovremeno generisanje ključnih koristi za državu Crnu Goru u smislu naplate prihoda, kao i zaštiti potrošača pružanjem kvalitetnih goriva provjerenog porijekla.

Predloženom odlukom propisuje se da maksimalna cijena usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva iznosi 0,008€ po litru motornog benzina, gasnih ulja (dizela) i biogoriva, odnosno 0,008€ po kilogramu TNG-a. Predložena maksimalna cijena usluge markiranja zasnovana je na procijenjenoj dobiti koja je predviđena Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024-2027. godine. Obračun je izvršen na osnovu prometa tri vrste naftnih derivata (bezolovni motorni benzin, gasna ulja-dizel i TNG) u Crnoj Gori, za 2024. godinu.

Imajući u vidu navedeno, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, ukazujemo da će predloženo rješenje imati efekat na građane i privredu, koji se ogleda u obezbjeđivanju uslova neophodnih za uspostavljanje i sprovođenje politike markiranja goriva, što može uticati na krajnju cijenu goriva.

Uvidom u Predlog odluke i Izvještaj o analizi uticaja propisa navedeno je da za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta države. Implementacijom ovog akta ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao ni usvajanjem akta nije

predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze. Nadalje, implementacijom predloženog akta očekuje se direktno ostvarivanje dodatnog prihoda za budžet Crne Gore, odnosno identifikovani su dugoročni fiskalni efekti koji će pozitivno uticati na budžet. Procijenjeni fiskalni efekat: 14 mil.€ na godišnjem nivou. U cilju konzervativnog planiranja prihoda, efekat ove mjere u srednjoročnom okviru prihoda planiran je na nivou od po 5 mil.€ godišnje.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva.*

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković





Crna Gora

Ministarstvo energetike i rudarstva

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
Podgorica

Primljeno: 15-09-2025				
Org. jed.	Posredstven kako znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
05/1-03-		040/25	31367/	

Adresa: Rimski trg br. 46,
81000 Podgorica, Crna Gora
kabinet@meir.gov.me

571

Broj: 01-011/25 – 1748/2

15. septembar 2025. godine

Za: Ministarstvo finansija, n/r ministra, g-din Novica Vuković

Predmet: Predlog Odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva uz prateću RIA analizu

Poštovani gospodine Vukoviću,

U prilogu ovog akta dostavljamo izmijenjeni **Predlog Odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva** uz prateću RIA analizu, koji smo dostavili Vašem organu 27. avgusta 2025 godne, pod brojem 01-011/25 – 1399/1. Izmjena se odnosi na podatak o cijeni usluge markiranja, koja je u prethodnom materijalu greškom izražena u pogrešnoj jedinici. Takođe, u prilogu dostavljamo RIA analizu korigovanu u skladu sa sugestijama kolega iz Ministarstva finansija.

Kako se radi o dokumentu visokog stepena hitnosti, molimo Vas za odgovor u najskorijem periodu.

S poštovanjem,


MINISTAR
mr Admir Šahmanović

Prilog:

- Predlog Odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva
- RIA analiza

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a Ministarstva energetike i rudarstva

Kontakt osoba:

- Zorana Sekulić, v.d. generalne direktorice Direktorata za naftu i gas, mail: zorana.sekulic@meir.gov.me

PREDLOG

Na osnovu člana 221 stav 2 Zakona o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25)
Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

ODLUKU O MAKSIMALNOJ CIJENI USLUGE MARKIRANJA TEČNOG GORIVA NAFTNOG PORIJEKLA I BIOGORIVA

Član 1

Ovom odlukom propisuje se maksimalna cijena usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva.

Član 2

Maksimalna cijena usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva iznosi:

- 0,008 EUR po litru motornog benzina, gasnih ulja (dizela) i biogoriva;
- 0,008 EUR po kilogramu TNG-a.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: _____
Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
mr Milojko Spajić**

OBRAZLOŽENJE

U skladu sa Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024 – 2027. godine, predviđeno je uvođenje sistema obaveznog markiranja tečnih goriva naftnog porijekla, s ciljem obezbjeđenja fiskalne discipline i povećanja budžetskih prihoda, sprječavanja ilegalne trgovine gorivima, obezbjeđenja distribucije goriva provjerenog porijekla i kvaliteta, te podsticanja fer poreske konkurencije na tržištu.

U tom kontekstu, Zakonom o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25), usvojenim u martu 2025. godine, precizno su definisane obaveze države u pogledu uvođenja politike markiranja, a koja podrazumijeva donošenje seta podzakonskih akata, od kojih je jedan Odluka o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva.

Maksimalna cijena usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva je formirana na osnovu pristupa koji obezbjeđuje dugoročnu operativnu održivost sistema markiranja, bezbjedno korišćenje tehnologije i povraćaj kapitalnih ulaganja, uz istovremeno generisanje ključnih koristi za državu Crnu Goru u smislu naplate prihoda, kao i zaštiti potrošača pružanjem kvalitetnih goriva provjerenog porijekla.

Predlogom odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva predložena je cijena od 0,008 EUR po litru motornog benzina, gasnih ulja (dizela) i biogoriva; odnosno 0,008 EUR po kilogramu TNG-a. Predložena maksimalna cijena usluge markiranja zasnovana je na procijenjenoj dobiti koja je predviđena Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024–2027. godine. Obračun je izvršen na osnovu prometa tri vrste naftnih derivata (bezolovni motorni benzin, gasna ulja (dizel) i TNG) u Crnoj Gori za 2024. godinu.

Uspostavljanje politike markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva podrazumijeva izbor lica koje vrši markiranje, te zaključujemo da predmetni akt predstavlja okvir za ograničenje troškova koji padaju na teret privrednih subjekata koji će biti obveznici markiranja.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA

NAZIV PROPISA

ODLUKA O MAKSIMALNOJ CIJENI USLUGE
MARKIRANJA TEČNOG GORIVA NAFTNOG
PORIJEKLA I BIOGORIVA

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

U skladu sa Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024–2027. godine, predviđeno je uvođenje sistema obaveznog markiranja tečnih goriva naftnog porijekla, s ciljem obezbjeđenja fiskalne discipline i povećanja budžetskih prihoda, sprječavanja ilegalne trgovine gorivima, obezbjeđenja distribucije goriva provjerenog porijekla i kvaliteta, te podsticanja fer poreske konkurencije na tržištu.

U tom kontekstu, Zakonom o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25), usvojenim u martu 2025. godine, precizno su definisane obaveze u pogledu uvođenja politike markiranja, koje između ostalih, podrazumijevaju donošenje seta podzakonskih akata, od kojih jedan predstavlja i Odluku o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva.

Uspostavljanje politike markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva podrazumijeva izbor lica koje vrši markiranje, te zaključujemo da predmetni akt predstavlja okvir za ograničenje troškova koji padaju na teret privrednih subjekata koji će biti obveznici markiranja.

U mrežama distribucije goriva zemalja i kompanija širom svijeta, uključujući Crnu Goru, problemi sa utajom poreza i falsifikovanjem (mješanjem) dovode do značajnih gubitaka za fiskalne administracije (smanjenje prihoda od državnih akciza), lošeg blagostanja potrošača (oštećenje motora vozila) i pogoršanja javnog zdravlja zbog sagorjevanja goriva lošeg kvaliteta, što dodatno uzrokuje i loš kvalitet vazduha.

Utaja poreza sa derivatima nafte se dešava na različite načine, kao što su šverc (čime gorivo pribavljeno ilegalnim tokovima za stavljanje na unutrašnje tržište izbjegava sve dospjele uvozne dažbine), preusmjeravanje (korišćenje izvoznog goriva ili subvencionisanog goriva

za druge svrhe osim onih koje su namjenjene), pogrešno markiranje uvezenih proizvoda od goriva kako bi se izbjegle veće akcize i veze između poreskih vlasti i poreskih obveznika.

Zloupotreba brenda se obično javlja u obliku zamjene brenda i supstitucije vrsta goriva. Zbog toga rješenje u vidu nano markiranja pomaže u zaštiti reputacije brenda, zaštiti prihoda, osiguranju kvaliteta goriva, smanjenju otpada i diferenciranju goriva.

- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Potencijalne posljedice ne donošenja predloženog akta mogle bi se reflektovati kroz:

- Ekonomski gubitak za privredne subjekte, usljed jačanja sive ekonomije na tržištu Crne Gore;
- Povećani rizik za potrošače, kroz slabiji kvalitet naftnih derivata;
- Ograničenu sposobnost države da utiče na utaju poreza u dijelu trgovine naftnim derivatima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

U skladu sa Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024–2027. godine, predviđeno je uvođenje sistema obaveznog markiranja tečnih goriva naftnog porijekla, s ciljem:

- obezbjeđenja fiskalne discipline i povećanja budžetskih prihoda,
- sprječavanja ilegalne trgovine gorivima,
- obezbjeđenja distribucije goriva provjerenog porijekla i kvaliteta,
- podsticanja fer poreske konkurencije na tržištu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Opcija "status quo"

Potencijalne posljedice ne donošenja predloženog akta mogle bi se reflektovati kroz:

- Smanjenje naplate državnih prihoda.
- Ekonomski gubitak za privredne subjekte, usljed jačanja sive ekonomije na tržištu Crne Gore;
- Povećani rizik za potrošače, kroz slabiji kvalitet naftnih derivata;
- Ograničenu sposobnost države da utiče na utaju poreza u dijelu trgovine naftnim derivatima.

- Preferirana opcija

Preferirana opcija je donošenje Odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva, koja će biti dio zakonskog okvira za uspostavljanje politike markiranja goriva u Crnoj Gori, čime se očekuje povećano ubiranje prihoda od akciza i posljedično PDV-a, jačanje kontrolnih mehanizama kod prometa naftnim derivatima, sprječavanje nepravilnosti i zloupotreba kod prometa gorivom.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

U cilju bolje kontrole prometa naftnih derivata (motornog benzina, gasnih ulja i tečnog naftnog gasa) i biogoriva, koji se stavljaju na tržište Crne Gore, odnosno, radi suzbijanja nelegalne trgovine na tržištu naftnim derivatima, u martu 2025. godine je uvojen novi Zakon o energetici kojim je uveden postupak markiranja tenih goriva naftnog porijekla i biogoriva jedinjenjem na bazi nano tehnologije. Pored navedenog, na ovaj način će se doprinijeti jačanju kontrolnih mehanizama kod prometa gorivom a koji imaju za cilj efikasniju naplatu državnih dažbina, poboljšanje kvaliteta goriva odnosno, sprječavanje nepravilnosti i zloupotreba kod prometa gorivom.

Obaveza obilježavanja goriva posebnom supstancom na bazi nano tehnologije, koja ne utiče na kvalitet goriva a koja bi prilikom kontrole identifikovala da li gorivo potiče iz nelegalnog prometa, čime će se obezbijediti povećanje budžetskih prihoda kroz efikasniju naplatu akcizne dažbine po osnovu prometa tečnih goriva i biogoriva. Implementacijom ovog rješenja omogućiće se dodatna kontrola tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva u svakoj fazi prometa što će doprinijeti sprječavanju nelojalne konkurencije i jačanju poreske discipline od strane učesnika u prometu.

Maksimalna cijena usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva je formirana na osnovu pristupa koji obezbjeđuje dugoročnu operativnu održivost sistema markiranja, bezbjedno korišćenje tehnologije i povraćaj kapitalnih ulaganja, uz istovremeno generisanje ključnih koristi za državu Crnu Goru u smislu naplate prihoda, kao i zaštiti potrošača pružanjem kvalitetnih goriva provjerenog porijekla.

Predlogom Odluke o maksimalnoj cijeni usluge markiranja tečnog goriva naftnog porijekla i biogoriva predložena je cijena od 0,008 EUR za po litru motornog benzina, gasnih ulja (dizela) i biogoriva, odnosno 0,008 EUR za kilogram TNG-a. Predložena maksimalna cijena usluge markiranja zasnovana je na procijenjenoj dobiti koja je predviđena Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024–2027. godine. Obračun je izvršen na osnovu prometa tri vrste naftnih derivata (bezolovni motorni benzin, gasna ulja (dizel) i TNG) u Crnoj Gori za 2024. godinu.

Na osnovu komparativne analize utvrđeno je da maksimalna cijena usluge markiranja u **Republici Srbiji iznosi 2,70 EUR** (280,04 RSD) za 1.000 litara motornog benzina, gasnih ulja (dizela) i biogoriva, odnosno za 1.000 kilogram TNG-a („Sl. Glasnik RS“, br. 55/2015).

Iskustva pokazuju da programi markiranja tečnog goriva i biogoriva generišu mnogo više dodatnih poreskih prihoda nego troškova samog programa. Izabrani ponuđač će izvršiti sva potrebna početna ulaganja, što rezultira bez finansijskog opterećenja za Vladu Crne Gore. Ovaj pristup čini program markiranja tečnog goriva i biogoriva pristupačnim i bez rizika za državu.

1) Značajni dobici prihoda

- Povećana naplata poreza – smanjenje šverca goriva, nedovoljnog prijavljivanja i utaja poreza dovodi do značajnog povećanja prihoda od akciza, PDV-a i carine.

2) Ojačana nacionalna bezbjednost

- Bezbjedni nano markeri služe kao elementi bezbjednosti na nivou države koji štiti lanac snabdjevanja gorivom od kriminalnih i prekograničnih ilegalnih aktivnosti.
- Poboljšanje mogućnosti za otkrivanje ilegalne trgovine u realnom vremenu, povezane sa institucijama unutrašnjih poslova.

3) Poboljšanje regulacije tržišta i fer konkurencije

- Stvara jednake uslove za privredne subjekte koji trguju na veliko i malo naftnim derivatima koji poštuju propise eliminisanjem ilegalnih operatera na tržištu.
- Jača povjerenje javnosti i industrije u regulatorne kapacitete države.

4) Zaštita životne sredine

- Smanjuje cirkulaciju nisko kvalitetnih, falsifikovanih goriva koja izazivaju prekomjerne emisije.
- Podržava obaveze Crne Gore prema direktivama EU o zaštiti životne sredine i međunarodnim klimatskim ciljevima.

5) Upravljanje zasnovano na podacima

- Kontinuirano prikupljanje verifikovanih podataka o transakcijama podržava kreiranje politike zasnovane na dokazima.
- Olakšava prognoziranje potražnje za gorivom, poreskih prihoda i planiranje strateških rezervi.

6) Unaprijeđen međunarodni ugled

- Demonstrira usvajanje najboljih globalnih praksi u poštovanju poreskih propisa i mjerama protiv ilegalne trgovine.
- Pozicionira Crnu Goru kao model na Balkanu za integraciju nacionalne bezbjednosti i fiskalne politike putem tehnologije.

7) Koristi za potrošače

Program bezbjednog markiranja goriva pruža jasne koristi potrošačima, počevši od poboljšane kontrole kvaliteta goriva. Obezbeđenje da kompletno gorivo koje se prodaje ispunjava zvanične standarde kvaliteta i bezbjednosti, štiti vozače od skrivenih rizika od falsifikata ili nekvalitetnih proizvoda. Ovo direktno smanjuje vjerovatnoću skupih oštećenja motora i održavanja pouzdanosti vozila širom zemlje. Takođe obezbeđuje fer cijenu i vrijednost za novac. Sprječavanjem razblaživanja ili zamjene goriva, sistem garantuje da potrošači dobiju tačno ono što plaćaju. Istovremeno, pomaže u stabilizaciji cijene goriva

uklanjanjem distorzija izazvanih nezakonitim dobavljačima koji zaobilaze propise i potkopavaju tržište. Program jača povjerenje potrošača kroz vidljivo sprovođenje propisa i prateće mjere praćenja. Svijest javnosti da je na snazi sistem bezbjednosti koji podržava država uvjerava kupce u autentičnost njihovog goriva i integritet tržišta. Ovo povjerenje je kamen temeljac zdrave ekonomske aktivnosti u energetske sektoru. Zaštita životne sredine je još jedna ključna prednost. Eliminisanjem goriva niskog kvaliteta ili kontaminiranih goriva koja povećavaju štetne emisije, sistem podržava čistije sagorevanje i pomaže Crnoj Gori da se približi svojim nacionalnim ciljevima zaštite životne sredine. Rezultat nije samo efikasnije tržište goriva, već i čistiji vazduh i zdravija sredina za sve.

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predloženim aktom se ne nameću konkretne administrativne barijere, ali se širim kontekstom - procesom markiranja, za potrebe kojeg se predmetni akt donosi, u odnosu na dosadašnje poslovanje privrednih subjekata na tržištu naftnih derivata uvode dodatne obaveze u dijelu najave uvoza ovlašćenom licu koje sprovodi usluge markiranja, te uplate usluge za potrebe podnošenja zahtjeva za markiranje goriva koje se planira uvesti kao i dodatno zadržavanje na graničnom prelazu za potrebe izvršenja postupka markiranja. Sa druge strane tim korakom su stvoreni jednaki uslovi za privredne subjekte koji trguju na veliko i malo naftnim derivatima koji poštuju propise eliminisanjem ilegalnih operatera na tržištu, čime je ojačana konkurentnost navedenog tržišta.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne

Gore.

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Implementacijom ovog akta ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Za implementaciju predmetnog akta, nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

Usvajanjem akta nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom predloženog akta očekuje se direktno ostvarivanje dodatnog prihoda za budžet Crne Gore, odnosno identifikovani su dugoročni fiskalni efekti koji će pozitivno uticati na budžet.

PROCIJENJENI FISKALNI EFEKAT: 14 mil.€ na godišnjem nivou. U cilju konzervativnog planiranja prihoda, efekat ove mjere u srednjoročnom okviru prihoda planiran je na nivou od po 5 mil. € godišnje.

- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Detaljna struktura troškova uspostavljanja politike markiranja goriva, odnosno utvrđivanja maksimalne cijene usluge markiranja goriva, je data u nastavku:

1) Kapitalna ulaganja u sopstvene tehnologije pružaoca usluga

- Nabavka bezbjednog nano markera – formulacija i proizvodnja nano markera za Crnu Goru, koji uključuje jedinstvene hemijske potpise koji služe kao element nacionalne bezbjednosti.
- Tehnologije forenzičke detekcije – nabavka i prilagođavanje visoko preciznih analitičkih uređaja sposobnih za verifikaciju na terenu i u laboratoriji, osiguravajući praćenje bez neovlašćenih ulaza u lancu snabdjevanja.
- Infrastruktura bezbjednog lanca snabdjevanja – objekti, sistemi za skladištenje i kontrolisana logistika za bezbjednu proizvodnju, transport i distribuciju nano markera.
- Kapitalna ulaganja se amortizuju tokom kako bi se pokrili troškovi uz održavanje konkurentnih dugoročnih cijena. Projektovanje i priprema mobilnih laboratorija sa svim potrebnim ulaganjima kako bi se osigurao potpuni integritet i bezbjednost u sprovođenju terenskih inspekcija, kako je u skladu sa važećim zakonskim propisima.

2) Projektovanje, integracija i implementacija sistema

- Sveobuhvatno planiranje projekta i integracija tehnologije u postojeću infrastrukturu i stvaranje komandno-kontrolnog centra.
- Razvoj IT platformi i baza podataka za evidentiranje, praćenje i reviziju svih transakcija sa markiranim gorivom naftnog porijekla i biogoriva.
- Pilot testiranje i postepeno uvođenje kako bi se osigurali minimalni operativni poremećaji.

3) Operativni troškovi

- Snabdjevanje i dopunjavanje markera – kontinuirana proizvodnja i bezbjedna isporuka nano markera proporcionalno nacionalnim nivoima potrošnje goriva.
- Održavanje i kalibracija – redovno servisiranje i rekalkibracija opreme za detekciju kako bi se osigurala tačnost na nivou forenzičke preciznosti.
- Potrošni materijal i rezervni dijelovi – Kontinuirana dostupnost operativnih komponenti za neprekidno funkcionisanje sistema.

4) Obuka i izgradnja kapaciteta

- Programi obuke za carinike, službenike za sprovođenje zakona i regulatorno osoblje o korišćenju sistema, protokolima za detekciju i mjerama sprovođenja zakona.
- Periodični kursevi osvežavanja znanja i programi sertifikacije za održavanje operativne efikasnosti i usklađenosti.

5) Praćenje, revizija i tehnička podrška

- Praćenje integriteta sistema u realnom vremenu, analiza podataka i automatizovano izvještavanje relevantnim institucijama.
- Tehnička pomoć na licu mjesta radi obezbjeđivanja neprekidnog rada.

6) Dugoročni mehanizam povraćaja kapitala

- Struktura cijena osmišljena da povрати sva kapitalna ulaganja, uz istovremeno obezbjeđivanje predvidljivih, transparentnih troškova.

7) Operativni troškovi realizacije procesa markiranja i utvrđivanja koncentracije markera na terenu.

- To su troškovi plata više desetina stalno zaposlenih lokalnih izvršioca poslova markiranja i utvrđivanja koncentracije markera, troškova transporta, amortizacije i održavanja opreme, prostora i bezbjednih magacina, osiguranja i ostalih pripadajućih troškova.
- Ugrađena fleksibilnost za prilagođavanje promjenama u nacionalnoj potrošnji goriva, nadogradnji tehnologije i evoluirajući bezbjedonosnim potrebama bez ugrožavanja efikasnosti troškova.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Predloženi akt urađen je od strane službenika Ministarstva energetike i rudarstva. Takođe, Ministarstvo energetike i rudarstva je formiralo radnu grupu koja uključuje sve relevantne predstavnike kako državnih institucija, tako i privrednog sektora (predstavnici tržišta trgovine naftnim derivatima, uključujući i predstavnike privrednih subjekata koji će biti obveznici markiranja) a koja se bavi aktivnostima u cilju uspostavljanja politike markiranja goriva u Crnoj Gori.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**

Nijesu prepoznate potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**

Radi uspješne primjene i ostvarenja ciljeva, predviđeno je informisanje i prezentovanje novih aktivnosti učesnicima na tržištu naftnih derivata putem prezentacija, smjernica i instrukcija nadležnog organa.

Kao i do sada, nastaviće se sa praćenjem tržišnih pokazatelja i prikupljanje podataka tokom primjene novog propisa, radi pravovremenog reagovanja na moguće neusklađenosti ili izazove.

- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**

Glavni indikatori se odnose na fiskalne pokazatelje, odnosno uvećanje prihoda od akciza i pripadajućeg PDV u dijelu prometa naftnih derivata u Crnoj Gori, u odnosu na projekciju potrošnje najavljenju kroz Energetski bilans

- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Upravni i inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog propisa vrši Ministarstvo energetike i rudarstva, i drugi nadležni državni organi u skladu sa posebnim propisima.

Datum i mjesto

Podgorica, 15.09.2025. godine

